

Відображення операцій своп процентної ставки з НБУ в бухгалтерському обліку банків

Коломієць Н.О., начальник управління методології
бухгалтерського обліку та фінансової звітності
Департамент бухгалтерського обліку

м. Київ 24 липня 2020 року

Облік операцій своп процентної ставки з Національним банком України

Облік операцій своп процентної ставки з Національним банком України

Загальна схема обліку

Зміст операції		БАЛАНС		Звіт про прибутки або збитки		Поза баланс	
		АКТИВ	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	ДОХІД	ВИТРАТИ	ВИМОГИ	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ
До дати операції	1 Розміщення коштів в НБУ	✓					
	2 Блокування / обтяження ОВДП						✓
Дата операції	3 Умовна сума операції					✓	✓
	4 Визнання С/В, якщо умови угоди не відповідають ринковим	✓	✓	✓	✓		
Подальша оцінка	5 Визнання суми платежу між датами сплати					✓	✓
	6 Переоцінка до справедливої вартості	✓	✓	✓	✓		
	7 Сплата/ отримання платежу	✓	✓		✓		
Припинення визнання	8 Погашення заборгованості	-	-	-	-	-	-

Відображення в бухгалтерському обліку банків операцій своп процентної ставки з Національним банком України

1. На дату розміщення гарантійного покриття в НБУ:

№ з/п	Дебет	Кредит	Зміст операції
1	2	3	4
1	1832	1200,1500	кошти, розміщені в НБУ, як гарантійне покриття за операціями своп процентної ставки
2	990X	9510	облігації внутрішніх державних позик України, що використовуються для формування гарантійного фонду

Відображення в бухгалтерському обліку банків операцій своп процентної ставки з Національним банком України

2. На дату операції – укладання угоди своп процентної ставки

№ з/п	Дебет	Кредит	Зміст операції
1	2	3	4
1	9328	9338	умовна сума операції своп процентної ставки відповідно до договору
2	3044	6399	актив за свопом процентної ставки, якщо умови угоди не відповідають ринковим
3	7399	3354	зобов'язання за свопом, якщо умови угоди не відповідають ринковим

Відображення в бухгалтерському обліку банків операцій своп процентної ставки з Національним банком України

3. На дату розрахунку платежів відповідно до умов договору або наприкінці місяця:

№ з/п	Дебет	Кредит	Зміст операції
1	2	3	4
1	9328	990X	сума вимог щодо отримання платежу від НБУ за договором своп процентної ставки /або збільшення суми платежу
2	990X	9338	сума зобов'язань щодо сплати НБУ платежу за договором своп процентної ставки /або збільшення суми платежу
3	990X	9328	сума зменшення (або списання) вимог щодо отримання платежу від НБУ за договором своп процентної ставки
4	9338	990X	сума зменшення (або списання) зобов'язань щодо сплати НБУ платежу за договором своп процентної ставки

Відображення в бухгалтерському обліку банків операцій своп процентної ставки з Національним банком України

4. На дату переоцінки процентного свопу до справедливої вартості:

не рідше, ніж один раз на місяць, дату (дати) платежів за умовами договору, дату припинення визнання процентного свопу

№ з/п	Дебет	Кредит	Зміст операції
1	2	3	4
1	3044	6209	сума позитивного результату поточної переоцінки або його збільшення
2	6209	3354	сума від'ємного результату поточної переоцінки або його збільшення
3	6209	3044	сума зменшення або списання позитивного результату поточної переоцінки
4	3354	6209	сума зменшення або списання від'ємного результату поточної переоцінки

Відображення в бухгалтерському обліку банків операцій своп процентної ставки з Національним банком України

5. На дату сплати платежу НБУ відповідно до умов договору

№ з/п	Дебет	Кредит	Зміст операції
1	2	3	4
1	9338	990X	сума платежу, що підлягає сплаті НБУ за умовами договору
2	3548	1200	сума платежу, що перераховується НБУ
3	3354	3548	сума зменшення (списання) зобов'язання за процентним свопом у разі наявності зобов'язання перед НБУ
4	3044	3548	сума визнання (збільшення) активу за процентним свопом у разі перевищення суми платежу над сумою зобов'язання за процентним свопом)
5	6219	6209	на суму сплаченого платежу визнається реалізований результат

Відображення в бухгалтерському обліку банків операцій своп процентної ставки з Національним банком України

6. На дату отримання платежу від НБУ

№ з/п	Дебет	Кредит	Зміст операції
1	2	3	4
1	990X	9328	сума платежу, що підлягає отриманню від НБУ за умовами договору
2	1200	3648	сума отриманого платежу від НБУ
3	3648	3044	сума зменшення (списання) активу за процентним свопом у разі наявності зобов'язання НБУ перед банком
4	3648	3354	сума визнання (збільшення) зобов'язання за процентним свопом у разі перевищення суми платежу над сумою активу за процентним свопом)
5	6209	6219	на суму отриманого платежу визнається реалізований результат

Відображення в бухгалтерському обліку банків операцій своп процентної ставки з Національним банком України

7. На дату виконання договору та погашення заборгованості

№ з/п	Дебет	Кредит	Зміст операції
1	2	3	4
1	9338	990X	сума платежу, що підлягає сплаті НБУ за умовами договору
2	990X	9328	сума платежу, що підлягає отриманню за умовами договору
3	3354	1200	погашення зобов'язання за процентним свопом у разі наявності зобов'язання перед НБУ
4	1200	3044	списання активу за процентним свопом у разі наявності вимоги до НБУ
5	1200,1500	1832	повернення активів, що формували гарантійний фонд в НБУ
6	9510	990X	списання з поза балансу наданої застави
7	9338	9328	списання з поза балансу умовної суми
8	6209	6219	визнання реалізованого результату
9	6219	6209	визнання реалізованого результату

Відображення в бухгалтерському обліку банків операцій своєї процентної ставки з Національним банком України

8. На дату припинення визнання договору та погашення заборгованості за рахунок гарантійного фонду

№ з/п	Дебет	Кредит	Зміст операції
1	2	3	4
1	9338	990X	сума платежу, що підлягає сплаті НБУ
2	990X	9328	сума платежу, що підлягає отриманню від НБУ
3	3354	3648	погашення зобов'язання за процентним своєм у разі наявності зобов'язання перед НБУ
4	3648/3548	3044	списання активу за процентним своєм у разі наявності вимоги до НБУ
5	7397	3648/3548	сплата штрафів, пені
6	3648	1832, 1500, рахунок для обліку ОВДП	списання активів, що формували гарантійний фонд в НБУ
7	1200,1500	1832	сума коштів гарантійного забезпечення
8	9338	9328	списання умовної суми
9	9510	990X	списання застави

Національний
банк України